

**Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat
elnöke**

Szám: ONK/2-24/2025.

ELŐTERJESZTÉS

**Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat
2025. november 3-i
közmeghallgatására**

Tárgy: Tájékoztató a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. évi tevékenységéről

Előterjesztő: Dr. Kovácsné Balázs Tünde elnök

Tájékoztató, döntést nem igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Kicska Andrea
szervezési referens

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Megjelentek!

Magyarország parlamentje 1993-ban fogadta el a nemzetiségi és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényt és az 1994 évi helyi választások során első alkalommal került sor nemzetiségi választásokra. Az akkori választási szabályok szerint még minden választásra jogosult állampolgár a szavazáskor nem kötelezően, de valamely, a választáson indult, általa választott kisebbségre is leadhatta szavazatát.

Így adódott, hogy 1994-ben 11 ezer, 1998-ban 13241 és 2002-ben 15883 fő támogatta szavazatával a német önkormányzat megalakulását.

A kötelező regisztrációnak köszönhetően ez a részvétel nem érte el az utóbbi választás során a 250 főt sem.

Nagy kihívás, és igen fontos feladatunk volt a tavalyi évben az önkormányzati választásokra való jelölés, a választásokon való részvétel.

A népszámlálási adatok szerint 2011-ben Veszprémben 1024 fő vallotta magát német nemzetiségűnek, 2022-ben ez a szám 334 fővel csökkent, vagyis csak 690 fő nyilatkozott úgy, hogy német nemzetiségűnek tartja magát.

Ugyanez elmondható, ha a nemzetiségi listákön való regisztrációt nézzük.

2022	2023	2025.09.28.
------	------	-------------

A lista 225 fő	220 főre	207 főre
----------------	----------	----------

B lista 142 fő	134 főre.	120 főre
----------------	-----------	----------

A tavalyi választások után az új önkormányzatba a következő tagok kerültek:

Dr. Kovácsné Balázs Tünde – elnök	52,86%
-----------------------------------	--------

Rózsa János – elnök helyettes	53,57%
-------------------------------	--------

Cziráki Péter	50,00 %
---------------	---------

Gál Fruzsina	48,57%
--------------	--------

Tóthné Wittmann Borbála	57,14 %
-------------------------	---------

Az új önkormányzat beiktatására 2024.10.08-án került sor.

A mindenkorai testület az anyanyelv és a nemzetiségi hagyományok megőrzését, átadását, a nemzetiségi oktatást tartotta és tartja fő feladatnak. Mindemellett szeretnénk hangsúlyt fektetni a város német nemzetiségi arculatának kialakítására, elérni több generációt és bennük is fel/újraéleszteni a német nemzetiségi identitástudatot, a tenni akarást saját kultúrájuk, hagyományaik és nyelvük őrzésére. Jó lenne, ha egyre többen tudnák erősíteni azt a most látszólag kisszámú közösséget, aki városi szinten a magyarországi német tagjaihoz sorolja magát. Különös tekintettel a fiatalabb generációra! Tapasztalataink alapján a diákok, amíg az intézményi rendszerben vannak, aktívak. Ezt követően már nehéz bevonni őket a programokba.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete 2025. évben idáig ezzel a közmeghallgatással együtt **11** ülést tartott.

Tárgyaltuk a kötelezően előírt feladatokat, úgymint a 2025 évi költségvetést és annak módosításait, illetve a 2024. évi zárszámadás elfogadását.

Kevés azon települések száma az országban, ahol az óvodától az egyetemig biztosított a nemzetiségi nevelés-oktatás. A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a jogszabályok által előírt esetekben gyakorolja egyetértési jogát, így az intézményvezetői kinevezések során is érvényesíti a nemzetiségi érdekeket.

Ez év elején is véleményyeztük a város iskoláinak felvételi körzeteit, illetve döntöttünk arról, hogy a Veszprémi Egry Úti Körzeti Óvodában működő 3 német nemzetiségi

csoporton túl további német nemzetiségi óvodai csoport indítását nem kértük. Véleményeztük a Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola igazgatói pályázatát, és támogattuk Lengyel Károly kinevezését.

2025-ben feladatalapú támogatásból 200 – 200 ezer Ft-tal támogattuk a német nemzetiségi nevelést, oktatást és hagyományápolást, az alábbi intézmények, azok alapítványainak és egyesület támogatásával:

- Egry Úti Körzeti Óvoda,
- Dózsa Iskoláért Alapítvány (Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola),
- Minerva Alapítvány (Hrisztó Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola),
- Gyulaffy László Alapítvány (Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola)
- Lovassy Német Nemzetiségi Egyesület (Lovassy László Gimnázium),
- Gyulafirátóti Nemzetiségi Kulturális Egyesület.
- Ebben az évben is 144.000Ft-tal támogattuk a Dózsa György Általános Iskolában folyó néptánc oktatást, 2023. szeptembertől Varga István néptáncoktató munkáját. Más órarendi keretben és óraszámban, de folytatódik a német nemzetiségi néptáncoktatás, ami a számunkra is nagyon fontos volt.
- A Német Klub énekkarát Gál Csilla vezeti és Dr. Bojnócz Gábor a harmonikakísérő. A művészeti vezetők munkáját is a nemzetiségi önkormányzat fizeti, mindösszesen 396.000 Ft összegben.
- 2024/2025-ös tanévben tartotta a Veszprémi Dózsa György Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola megalakulásának 85 évfordulóját. Az egész évet felölelő programsorozatot 100.000 forinttal támogattuk.
- Az 1991-ben megalakult Veszprémi Német Nemzetiségi Klub és annak 2007-ben megalakult énekkara a Német Házban tartja foglalkozásait, próbáit. Az egyesület számára fizetjük a bérleti díjat 300.000forint összegben a házat üzemeltető Veszprém Vármegyei Németek Közössége felé.
- A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2025. januárjában két elismerést alapított. Fertig Erzsébet díjat a kiemelkedő, több évtizedes német közösségért végzett munkáért, 100.000forint értékű pénzjutalommal, és Elismerő oklevelet a nemzetiségi oktatásért-nevelésért végzett példamutató tevékenységért pedagógusok számára. Létrehoztuk a kitüntetések szabályozásának dokumentumát és nyilvánosságra hoztuk az adományozás menetét.
- 2025 szeptemberében fogadtuk a Harkányi Német Nemzetiségi Önkormányzat 40 fős és a Sárospataki Német Nemzetiségi Önkormányzat 20 fős küldöttségét. A látogatások a tapasztalatcserét szolgálták, illetve mindkét önkormányzattal együttműködési megállapodást is kötöttünk.

Az óvodai nemzetiségi nevelés az Egry Úti Óvodában folyik 3 csoportban, de azért csak 3 csoportban, mert férőhelyek száma nem ad többre lehetőséget. Így alakult ki az a helyzet, hogy a szülőknek a gyermeket ide már jó előre „elő kell jegyeztetni”, hogy esélyük legyen a felvételre. A nemzetiségi önkormányzat 2025-ben 200 ezer Ft támogatással segíti az intézményt nemzetiségi nevelést, annak hagyományápoló programjaiknak lebonyolítását (autóbuszos kirándulás nemzetiségi tartalommal valamint játszóházi, kézműves termékek beszerzése). Együttműködésünk folyamatos, a „Wunderbar” fesztivál, a Terményünnep vagy a Márton napi rendezvények során.

Az iskolai nemzetiségi oktatás, nevelés támogatására kidolgozott rendszerünk jobban szolgálja, hogy az iskolák igényeit. Minden iskola pályázatot ad be az éves munkaterv alapján és a VNNÖ a beérkezett pályázatok alapján dönt a támogatás mértékéről. Így a Dózsa György Általános Iskola 200.000,- Ft, a Hrisztó Botev Általános Iskola 200.000,- Ft a Gyulaffy László Általános Iskola pedig 200.000,- Ft támogatásban részesült. Rendezvények, kirándulások lebonyolítását finanszírozzák a támogatásból, amelyek elsősorban nem oktatási, hanem hagyományőrző, identitást erősítő projektek. Az általános iskolákkal is szoros együttműködésben tevékenykedünk, pl. a fent már említett Wunderbar fesztivál, egyéb iskolai rendezvények, projektnapok, szavalóversenyek során.

A Lovassy László Gimnáziumban középiskolai szintű, két tannyelvű nemzetiségi oktatás folyik. Az intézményben folyó országos rangsorral is elismert színvonalú oktatással azonos nívón folyik a nemzetiségi oktatás is. Ezt az OKTV-ken elért eredmények és a mindenkori érettségi elnökök elismerő szavai is igazolják. Az intézménnyel kötött megállapodás rögzíti, hogy a felvételi folyamatban a nemzetiségi önkormányzat is képviselteti magát, amelyről a 2023-ban a felvételi folyamat meggyorsítása miatt lemondunk. A német nemzetiségi tagozatra jelentkezők száma az idei évben gyarapodott az elmúlt évek kismértékű visszaesése után. Nagyobb és szélesebb körben végzett beiskolázási tájékoztató, az általános iskolákkal tartott személyesebb kapcsolat bizonyára hozzájárult ehhez az eredményhez. A Lovassy Német Nemzetiségi Egyesületnek köszönhetően példás német nemzetiségi nyelv, hagyomány és kultúraápolás tovább folytatódik, amelyet a VNNÖ 200.000,- Ft összeggel támogat. Együttműködésünk továbbra is változatlan, közös rendezvények, mint a Wunderbar fesztivál, Gizella nap, diáknapi, Svábbál során. A nemzetiségi önkormányzat a jogszabályok által előírt esetekben gyakorolja egyetértési jogát, az intézményi tanács munkájában részt veszünk.

Szoros kapcsolatot ápol a testület a nemzetiségi egyesületekkel, a Veszprémi Deutsch Klub és Gyulafirátóti Nemzetiségi Kulturális Egyesület tagságával. Ők képviselik a felnőtt korosztály hagyomány megőrző és ápoló tevékenységét, ami klubfoglalkozásaik, rendezvényeik és nemzetiségi fellépések során nyilvánul meg. Mindkét egyesület kórust illetve dalkört működtet, a rátótiak táncsoportot is. Az egyesület elnöke, Tóthné Wittman Borbála egészségügyi okok miatt 2025.szeptemberében lemondott. Az egyesület újonnan megválasztott elnöke Günther Teréz.

A Gyulafirátóti Német Nemzetiségi Egyesület 200.000,- Ft támogatásban részesült.

A VNNÖ az idén is belekapcsolódott a Deutschklub évi rendezvényeibe és együttműködőként és részfinanszírozóként hivatalosan is támogatja a Deutschklub tevékenységeit. (Német nemzetiségi énekkar, Márton napi sváb bál). A kiváló együttműködésnek köszönhetően az egész éves közös programok sora valósul meg. Játsszóházak, táborok, előadások.

A veszprémi egyesület szervezésében valósul meg a nemzetiségi hitélet gyakorolhatóságának lehetősége a havi rendszerességgel megtartásra kerülő németnyelvű szentmise során. Nagy örömünkre 2022. szeptembertől Nagy-Peidl Éva kántori tevékenységével újra orgonakisérettel tud énekelni a kórus. A VNNÖ ennek a költségét magára vállalta. Azok a hívek, akik nem tudnak eljönni, de igényük van német nyelvű szentmisére a közösségi oldalakon nézhetik meg ezeket.

A rátóti egyesület pedig a németek kitelepítéséről emlékezik meg éves gyakorisággal. Kultúracsoporthaik minden évben színesítik nemzetiségi rendezvényeinket.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2025. évre is több pályázatot nyújtott be a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-hez:

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által a NKUL-KP-1-2025 kódszámú „Nemzetiségi kulturális kezdeményezések 2025. évi költségvetési támogatására” címmel meghirdetett pályázatra a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat „Gizella napi Gála” megrendezésére pályázatot nyújtott be. A pályázaton NKUL-KP-1-2-000025 azonosító számmal 600.000 Ft támogatást kapott az önkormányzat.

2025. május 11-én tartottuk immár hagyományos keretek között a Gizella-napi Német Nemzetiségi Gálánkat 15 órától a Hangvilla Nagytermében 159 fellépő részvételével. Ezt megelőzően a Gizella napi felvonuláson is részt vettünk a város többi csoportjával, szervezetével együtt. Veszprém valamennyi német nemzetiségi intézménye, egyesülete és azok csoportjai részt vettek, és igényes, színvonalas, szórakoztató programokkal kápráztatták el a közönséget.

A fellépők:

- Egry Úti Körzeti Óvoda óvodásai
- Hriszto Botev, a Dózsa György, a Gyulaffy László Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskolák tanulói
- Gyulafirátóti Rozmaring Német Nemzetiségi Tánccsoport,
- Lovassy László Gimnázium Német Nemzetiségi Kamarakórusa és a Wesprimer Buam férfikar, Weisz Ádám
- Veszprémi Német Nemzetiségi Klub Énekkara
- Szakács Jázmin, Szathmáry Lénárd versmondók

A műsor a magyar és magyarországi németek himnuszával indult, majd dr. Kovácsné Balázs Tünde, a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke köszöntötte a megjelenteket, nézőket és a csoportokat. A műsor további vendégei voltak: Sótonyi Mónika alpolgármester, Schindler László, a MNNOÖ alelnöke.

A gálán Sótonyi Mónika Pro Meritis díjat adott át Láng Rudolfnak, dr. Kovácsné Balázs Tünde Elismerő oklevelet Lenkei Judit német tanárnak, Fertig Erzsébet díjat Báder Ádámnénak.

A gyermek fellépőknek egy kis édesség-csomaggal kedveskedtünk. A jó hangulatú program 17,30 órakor ért véget, melyet felnőttek részére, 100 fő részvételével megtartott vacsorával zártunk a Hangvilla étteremben.

Mivel a nyertes pályázatról későn kaptunk értesítést a programot az önkormányzat előfinanszírozta.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. NTAB-KP-1-2025 kódszámmal meghirdetett, a Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat által „6. Veszprémi Német Nemzetiségi Gyermektábor” megrendezésére pályázatot nyújtott be. A pályázaton NTAB-KP-1-2025/1-000204 azonosító számmal 600.000 Ft támogatást kapott az önkormányzat.

Az általános iskolás gyermekek a Dózsa és a Botev és a Gyulaffy iskolából vettek részt a hét programjain 25 fővel, amelyben kirándulás, múzeumpedagógiai foglalkozás, közös főzőcske, tánc-és daltanulás mellett kézműves foglalkozásokat is tartottunk. Kiemelt témánk a sváb étkezési szokások voltak. Az idén is egy közös előadás zárta a tábort. Közönségünket a családtagok, szülő, nagyszülők, testvérek tették ki – és utána nem maradt el természetesen a közös sütizés, beszélgetés sem.

Az idén is buzdítottunk a Tracht Tag-on való részvételre, és szuper fotók készültek.

Ugyancsak felhívtuk a Wunderbar fesztiválra való bekapcsolódásra a korábbi résztvevőket, az intézmények maguk terveztek programsorozatot, együttműködve más iskolákkal városi és vármegyei szinten.

A VNNÖ támogatja az EKF támogatásából létre jött VIACALVARIA projektet – amelynek célja, hogy az ún. Csendhegyek – Kálváriák egy turista útvonalon is lejárhatóak legyenek, telefonos alkalmazások segítségével, a túra során a kálváriák megismerése is lehetséges legyen. A projekthez csatlakozott ez évtől Veszprém városa is, a Gyulafirátóton található kálvária kapcsán. Köszönjük Halmay Gábor képviselő úrnak, egyházügyi és ifjúsági tanácsnoknak a közreműködését.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat 2025-es évi várható bevétel kiadás előirányzata 4963e Ft.

A Veszprémi Német Nemzetiségi Önkormányzat tagjai feladatukat tiszteletdíj nélkül látják el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót tudomásul venni szíveskedjen.

Veszprém, 2025. október 22.

Dr. Kovácsné Balázs Tünde